

TRUDNOĆA I REPRODUKTIVNI PROBLEMI POVEZANI S REUMATSKIM BOLESTIMA

Mislav Čaić, Branimir Anić

Klinički bolnički centar Zagreb, Zagreb, Hrvatska

Reumatske su bolesti kronične upalne bolesti najčešće nepoznate etiologije, a gotovo svi entiteti iz ove skupine imaju najveću incidenciju u populaciji žena generativne dobi. Žene sa reumatskim bolestima susreću se sa posebnim izazovima tijekom trudnoće, izložene su povišenom riziku komplikacija kao što su preeklampsija, eklampsija, fetalni zastoj u rastu te preuranjeni porod. Trudnoća različito utječe na reumatske bolesti – povećava rizik relapsa u bolesnica oboljelih od sistemskog eritemskog lupusa, a vjerojatno ne utječe na aktivnost reumatoidnog artritisa. U većini reumatskih bolesti se ipak pretpostavlja povećani rizik za trudnice. Oboljeli od reumatskih bolesti u trenutku začeća mogu biti u aktivnoj fazi bolesti ili uzimati teratogene lijekove. Planiranje trudnoće za oboljele od reumatskih bolesti podrazumijeva zamjenu toksičnih odnosno potencijalno teratogenih lijekova te određen vremenski period stabilne remisije bolesti (barem šest mjeseci). Stoga bi svaka trudnoća u bolesnice sa dijagnozom reumatske bolesti trebala biti planirana. Svrha ovog rada je informirati zdravstvene radnike koji sudjeluju u liječenju i brizi o osobama oboljelim od reumatskih bolesti o posebnostima ove populacije povezanim uz reproduktivno zdravlje. Iako su reumatske bolesti načelno rijetke, ovdje će biti izdvojene one koje se sa većom učestalošću nalaze u generativnoj dobi te one koje mogu imati znatan utjecaj na trudnoću. Također, lijekovi koji se koriste u liječenju reumatskih bolesti mogu imati štetan učinak na tijek i ishod trudnoće, iako s obzirom na kroničnu i potencijalno životno ugrožavajuću prirodu reumatskih bolesti, kao i potrebu za kontrolom upalne aktivnosti, postoji jasna indikacija za njihovu primjenu. Zadaća je zdravstvenog radnika potaknuti diskusiju o planiranju trudnoće u kontekstu ranije navedenih posebnosti ove populacije. Zaključak: Reumatske bolesti mogu značajno utjecati na tijek i ishod trudnoće. Planiranje trudnoće u kontekstu reumatske bolesti podrazumijeva planiranje začeća uz stabilnu remisiju bolesti u trajanju od barem šest mjeseci te otklanjanje potencijalno štetnih odnosno teratogenih lijekove. Zdravstveno osoblje koje skrbi za osobe oboljele od reumatskih bolesti treba aktivno poticati diskusiju o planiranju obitelji i informirati bolesnike o metodama učinkovite kontracepcije te specifičnostima praćenja.

Ključne riječi: reumatske bolesti, trudnoća, reproduktivno zdravlje, planiranje trudnoće

Izjava o sukobu interesa: nema sukoba interesa